

zaaknummer 2010-T088 (1)

7 januari 2016

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mevrouw mr. H.J.P.M. van Berckel-van der Rijken,

tegen:

[naam],
geboren op [datum] en onbekend of hij is overleden,
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde 1,

en

[naam],
geboren op [datum] en overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde 2,

en

[naam],
geboren op [datum] en overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde 3,

aangeklaagden 1 t/m 3 waren lid van de Congregatie Fraters CMM,
waarvan aangeklaagde 1 tot [datum].

1. De procedure

De klaagschriften zijn door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 27 juli 2015.

Op 20 oktober 2015 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op de klaagschriften ingekomen van frater [naam], provinciale overste van de Congregatie Fraters CMM.

Op 3 december 2015 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mevrouw mr. H.J.P.M. van Berckel-van der Rijken. Voorts werd klager vergezeld van mevrouw [naam].

Namens de Congregatie Fraters CMM is verschenen frater [naam].

2. De klacht

2.1. Aangeklaagde 1

Klager kwam in 1959-1960 op de [naam] school in de derde klas. Aangeklaagde was zijn klassenbroeder.

Klager had zogenaamd veel aandacht nodig vanwege de achterstand die hij op onderwijsvlak zou hebben. Klager moest om die reden vaak bij aangeklaagde komen. Aangeklaagde zat dan consequent aan de piemel van klager. Eenmaal zelfs zo erg dat de huisarts er bij werd gehaald.

Aangeklaagde 2

Aangeklaagde was in 1961-1962 op de [naam] school in de zesde klas de leerkracht van klager.

Klager moest in de klas naar voren komen, naar de lessenaar van aangeklaagde. Daar werd klager onzedelijk betast. Het is ook gebeurd dat klager individuele bijles kreeg. Ook in die situaties was er sprake van misbruik.

Aangeklaagde 3

Klager heeft in 1964-1966 gedurende twee schooljaren op de [naam] school gezeten. Aangeklaagde was hoofd van de school. Klager heeft geen onderwijs gehad van aangeklaagde. Klager heeft wel met hem te maken gehad, zowel op school als daar buiten.

Klager is gedurende het eerst schooljaar door aangeklaagde seksueel misbruikt. Aan het einde van het tweede schooljaar is klager anaal verkracht.

De school zou worden opgeheven en om die reden moest klager bij aangeklaagde, hoofd van de school, komen. De overgang van klager naar de derde klas werd door het opheffen van de school een lastig punt. Klager was daar heel erg nerveus over. Toen iedereen al naar huis was heeft aangeklaagde klager bij zich geroepen en heeft aangeklaagde gezegd dat klager met de hulp van aangeklaagde op de nieuwe school naar de derde klas zou kunnen. Bij dat gesprek in het kamertje van aangeklaagde is klager door aangeklaagde afgetrokken, waarbij klager een orgasme kreeg. Dat was voor klager heel erg dubbel. Enerzijds vond hij het lekker en anderzijds vond hij het om te kotsen.

Klager is door aangeklaagde ook anaal verkracht. Klager heeft vervolgens langdurig rondgelopen met ernstige pijnklachten aan de anus. Uiteindelijk is klager geopereerd.

- 2.2. Klager is door meerdere geestelijken seksueel misbruikt. Het misbruik heeft een forse impact gehad op het leven van klager, zo veel is duidelijk. Klager heeft een heel laag zelfbeeld. Hij heeft enorme concentratieproblemen gehad en daardoor ook slechte schoolresultaten. Als gevolg daarvan is klager beperkt geweest in zijn beroepskeuze. Klager heeft zich, om te vluchten, gestort in hard werken. Klager kon geen echte relaties aangaan. Zijn intimiteit en kwetsbaarheid zijn geschonden. Klager leeft in enorme eenzaamheid. Klager is opgenomen geweest in een psychiatrisch setting. Hij heeft lange tijd gedacht dat hij zelf schuldig was aan het misbruik.

- 2.3. Klager wil erkenning en genoegdoening. Klager wil aandacht voor het seksueel misbruik in algemene zin.

3. De reactie

Frater [naam], provinciale overste van de Congregatie Fraters CMM, heeft namens de congregatie een schriftelijke reactie gegeven op de klacht. Daarin wordt – onder meer – het volgende gesteld:

Over het misbruik dat klager de aangeklaagden 1 t/m 3 verwijt, heeft de congregatie geen concrete informatie kunnen vinden in de archieven. Op basis van archiefonderzoeken kan daarom geen uitspraak worden gedaan over het waarheidsgehalte van de klacht. Het klaagschrift beschrijft verwerpelijke handelingen. Het doet de congregatie persoonlijk pijn dit te moeten lezen. Het is voor de congregatie zeer beschamend dat een frater iets dergelijks verweten wordt.

4. De beoordeling

- 4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.
- 4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.
- 4.3. De Klachtencommissie dient vervolgens te beoordelen of zij tot een gegronde verklaring van de klacht kan komen. Bij de beoordeling van een klacht is voor de Klachtencommissie uitgangspunt dat de klacht van een klager wordt gesteund door ander bewijs op grond waarvan het aannemelijk wordt dat een aangeklaagde zich schuldig heeft gemaakt aan seksueel misbruik.

De Klachtencommissie stelt vast dat zich ten aanzien van aangeklaagde 2 bij de stukken een gegronde verklaarde klacht bevindt in de zaak met zaaknummer 2011-T259, waarin eveneens sprake is van seksueel misbruik door aangeklaagde 2. De Klachtencommissie stelt voorts vast dat zich bij de stukken een verklaring bevindt van de heer [naam], waarin [naam] heeft verklaard dat hij seksueel is misbruikt door aangeklaagde 2. Een en ander in onderling verband en samenhang bezien ondersteunt naar het oordeel van de Klachtencommissie voldoende de aannemelijkheid van het seksueel misbruik van klager door aangeklaagde 2, zoals door klager in zijn klaagschrift is beschreven.

De Klachtencommissie stelt verder vast dat ten aanzien van aangeklaagden 1 en 3 onvoldoende steunbewijs is gevonden, zodat de klacht van klager tegen deze aangeklaagden niet gegrond kan worden verklaard.

De Klachtencommissie heeft kennis genomen van de verklaring van drs. [naam], psycholoog. Uit deze verklaring komt naar voren dat klager bij hem in behandeling is voor de hinder die hij nog ondervindt door het seksueel misbruik. Klager heeft echter tijdens de behandeling over het misbruik zoals staat beschreven in het klaagschrift niet goed kunnen praten. Deze verklaring van drs. [naam] kan dan ook niet bijdragen aan de aannemelijkheid dat klager door aangeklaagden 1 en 3 seksueel is misbruikt.

- 4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde 2 met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest.
- 4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde 2 is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De gegrondverklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klager is aangedaan kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed.
- 4.6. Over een eventuele financiële vergoeding kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Klager kan zich voor het verkrijgen van schadevergoeding rechtstreeks wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de provinciale overste van de Congregatie Fraters CMM de klacht ten aanzien van aangeklaagde 2 gegrond te verklaren en ten aanzien van aangeklaagden 1 en 3 niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 7 januari 2016 door mr. H.J. Schepen, voorzitter, mevrouw drs. N.A.M. van Beelen en drs. A.A.M. Oostveen, leden, bijgestaan door M.H.J. Materman, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en aangeklaagde, alsmede de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager, aan klager en aangeklaagde verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager en aangeklaagde schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.